

Cirkulär nr 17/62

30.11.1962

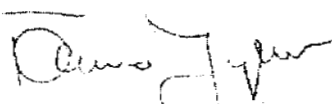
Till de pensionsanstalter, som bedriver
verksamhet i enlighet med lagarna om pen-
sion för arbetstagare

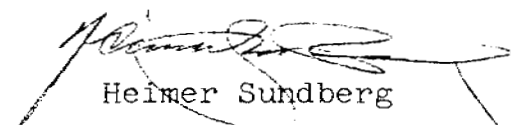
Betr.: Promemorior ang. pensionsskydds-
anordning då arbetsgivare upphör
med sin verksamhet samt ang.
sökande av pension

Pensionsanstalterna erhåller härmed till kännedom en promemoria
angående anordnande och bekostande av pensionsskydd i enlighet med APL då
arbetsgivare upphör med sin verksamhet innan pensionsskydd anordnats. Pen-
sionsskyddscentralen har godkänt det i promemorian föreslagna förfarandet.
Som komplettering av promemorian må nämnas, att sedan Pensionsskyddscen-
tralen av konkursbos godman erhållit meddelande om anordnande av pensions-
skydd, kommer Pensionsskyddscentralen att därom underrätta den APL-verk-
samhet bedrivande pensionsanstalt, där de ifrågavarande arbetstagarnas
pensionsskydd enligt meddelandet är anordnat.

Pensionsanstalterna erhåller tillika en närmast för Pensions-
skyddscentralens informationsverksamhet avsedd redogörelse för ansökandet
av arbetspensioner. Det må påpekas, att beträffande läkarintyg och dess
anskaffande på pensionsanstalts bekostnad översändes senare ett cirkulär,
som innehåller noggrannare redogörelse. Denna fråga är dock ännu under
behandling, varför definitiva uppgifter ej nu kan lämnas.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tauno Jylhä

Heimer Sundberg

Bilagor:

1. Regleringsgruppens promemoria
2. Redogörelse betr. sökande av pension
3. Blankett för utredande av tidigare arbetsförhållanden

Regleringsgruppen

20.11.1962

Anordnande och bekostande av i lagen om pension för arbetstagare stadgat
=====
pensionsskydd då arbetsgivare upphör med sin verksamhet under övergångs-
=====
perioden innan han anordnat pensionsskydd för sina arbetstagare
=====

Pensionsskyddscentralens styrelse har tillsatt en arbetsgrupp för att undersöka frågan, huru pensionsskydd skall kunna anordnas beträffande i lagen om pension för arbetstagare ansedda arbetstagare, vilkas arbetsgivare upphör med sin verksamhet under den i stadgandet angående lagens ikraftträdande bestämda övergångsperioden om två år och innan för arbetstagarna anordnats med lagen överensstämmande pensionsskydd.

Arbetsgruppen, vilken som sakkunnig på konkursrättens område har hört jur.licentiaten, vicehäradshövding Leo Haikonen, Kansallis-Osake-Pankki, har enhälligt omfattat följande:

A. Skyldigheten att anordna pensionsskydd och Pensionsskyddscentralens rätt att handla i arbetsgivarens ställe

Enligt lagen den 3 juli 1961 om pension för arbetstagare har arbetstagare med stadgade inskränkningar rätt till i lagen avsett minimiskydd på grund av varje arbetsförhållande, som varit gällande då lagen trädde i kraft, den 3 juli 1961, eller begynt därefter, under förutsättning att arbetsförhållandet utan avbrott fortgått minst sex månader sedan arbetstagaren fyllt 18 år. Bekostandet av detta pensionsskydd an-

kommer på arbetsgivaren, som skall anordna pensionsskyddet antingen genom att taga pensionsförsäkring i ett försäkringsbolag eller genom att anlita en pensionskassa eller en pensionsstiftelse. Då försäkring tagits är arbetsgivaren skyldig att betala premier till pensionsanstalten. Har pensionsskydd anordnats med anlitan av pensionsstiftelseformen, har arbetsgivaren ej någon direkt skyldighet gentemot stiftelsen, men en motsvarande förpliktelse uppkommer genom kreditförsäkringen, som är obligatorisk.

Arbetsgivaren är redan innan pensionsskyddet anordnats ansvarig för skyldigheten att anordna sådant skydd och för honom måste sålunda anses vid tidpunkten för lagens ikraftträdande, den 1 juli 1962, ha uppkommit en gäld, som utgöres av kostnaderna för pensionsskyddets anordnande. Då arbetsgivare i stadgandet rörande ikraftträdandet av APL medgivits en tid om två år för att anordna sina arbetstagares pensionsskydd, förfaller sagda gäld till betalning senast vid utgången av övergångsperioden. Redan därförinnan är arbetsgivaren enligt åberopade stadgande skyldig att bekosta de pensionsrater, vilka förfaller till betalning åt arbetstagare, vars pensionsfall inträffat innan pensionsskyddet blivit anordnat. I dessa fall ankommer det på Pensionsskyddscentralen att utbetala pension till arbetstagaren och att därför uppbära ersättning av arbetsgivaren.

Har åter arbetsgivaren ännu icke efter övergångsperiodens slut dragit försorg om anordnande av pensionsskydd och avhjälpes arbetsgivaren icke på uppmaning försummelsen, ankommer det enligt APL § 15 på Pensionsskyddscentralen att i arbetsgivarens ställe taga pensionsförsäkring. Härvid kan Pensionsskyddscentralen av arbetsgivare, som försummat sin ifrågasvarande skyldighet, uppbära kostnaderna till högst dubbla beloppet.

B. Pensionsskyddskostnadernas bevakningsgillhet i konkurs och Pensions-
skyddscentralens rätt att uppträda som konkursborgenär

I APL finnes ej något uttryckligt stadgande för det fall, att arbetsgivare under övergångsperioden upphör med sin verksamhet utan att därförinnan uppfylla sin skyldighet att anordna pensionsskydd. Ifall arbetsgivaren till exempel gör konkurs, på vilket sätt borde skyldigheter att anordna pensionsskydd beaktas i konkursen? Enligt allmänna konkursrättsliga regler är konkursgäldenärs samtliga förpliktelser bevakningsgilla i konkurs oberoende av sin beskaffenhet. Arbetspensionslagstiftningen innehåller icke något stadgande, som skulle giva anledning antaga, att lagstiftaren avsett, att i början av denna promemoria nämnd, vid tidpunkten för APL:s ikraftträdande uppkommen gäld, som utgöres av kostnaderna för icke anordnat pensionsskydd, borde försättas i särställning i konkursrättslig bemärkelse. Gälden bör därför anses vara bevakningsgill i konkurs.

Sådan fordrans borgenär torde icke kunna vara den enskilde arbetstagaren, ty han har icke någon fordran innan pensionsfallet inträffar. Ehuru i APL stadgats pensionsrätt genom förverkligandet av bantbarhetsprincipen så att säga blivit ansluten till löneförmånerna, så realiseras den icke alls ifall arbetstagaren avlider utan att därförinnan på grund av pensionsfall ha blivit berättigad att erhålla pension. Enligt lagen har arbetstagare ej heller rätt att förvandla sin pension till pengar för försäkringsfallet.

Enär arbetsgivaren ännu icke valt den pensionsanstalt, genom vilken pensionstryggheten skulle förverkligas, kan ej heller någon enskild pensionsanstalt beträffande här avsedd fordran uppträda såsom borgenär i arbetsgivares konkurs. Däremot bör Pensionsskyddscentralen anses ha en bevakningsgill fordran hos arbetsgivaren så länge pensions-

skydd ej blivit anordnat. Såsom redan tidigare konstaterats, är Pensionsskyddscentralen, såvida pensionsskydd icke blivit anordnat, under övergångsperioden ansvarig för att arbetstagare, som blivit pensionsberättigad, erhåller honom till kommande pension och efter övergångsperioden är Pensionsskyddscentralen skyldig att anordna pensionsskydd ifall arbetsgivaren försummat sin skyldighet att anordna det. I vartdera fallet är Pensionsskyddscentralen berättigad att indriva sina kostnader av arbetsgivaren. Enligt konkursrättens principer är även villkorlig fordran bevakningsgill i konkursen och Pensionsskyddscentralen har enligt uttryckliga stadganden i APL en sådan fordran.

Räknat från konkursens början d.v.s. från det ögonblick då konkursansökan göres, få till konkursboet hörande medel, förutom i undantagsfall, ej användas till annat än till konkursboets egna kostnader och till betalning av i konkursen bevakade fordringar. Konkursgäldenären kan således ej efter det konkursen börjat använda de till konkurs avträdde medlen till anordnande av pensionsskydd för sina arbetstagare. Såvida denna skyldighet att anordna pensionsskydd grundar sig på arbetsförhållande, som förefanns före konkursen, är godemännen eller sysslemännen utan beslut av borgenärssammanträde varken skyldiga eller berättigade att anordna ifrågavarande pensionsskydd. - Däremot är godemännen och sysslemännen skyldiga att efter konkursens början anordna pensionsskydd för arbetstagare, som är i konkursboets tjänst. Den rätt konkursgäldenären hade före konkursen att använda sin egendom har för den tid konkursen varar övergått till borgenärssammanträdet, som utövar denna rätt i enlighet med konkursborgenärernas intresse. Borgenärssammanträde kan besluta, att skyldighet att anordna pensionsskydd, vilken försumrats av gäldenären, skall fullgöras, men borgenärssammanträdet gör det naturligtvis ej om det ej är till förmån för borgenärerna. Då Pensionsskyddscentralen i konkur-

sen bevakar ovannämnd villkorlig fordran med förmånsrätt och enligt APL 15 § sålunda bestämd, att den utgör tvefalt det belopp arbetsgivaren skulle fått erlägga i pensionsförsäkringspremier för försummelsetiden, ligger det uppenbart i konkursborgenärernas intresse att genast anordna med APL överensstämmande pensionsskydd för konkursgäldenärens arbetstagare, i vilket fall Pensionsskyddscentralens fordran bortfaller. Häri- genom torde i allmänhet uppnås icke blott den fördelen, att pensionsskyddet genast blir anordnat, utan även, att Pensionsskyddscentralen ej behö- ver vidtaga i APL 15 § avsedda åtgärder. Då borgenärssammanträde beslu- tat anordna pensionsskydd för arbetstagare, kan borgenärssammanträdet självständigt ingå försäkringsavtal med önskat bolag och till detta er- lägga kostnaderna för pensionsskyddet.

På grund av vad ovan uttalats anser regleringsgruppen Pensions skyddscentralen vara berättigad att i konkurs som Pensionsskyddscentrale tillkommande villkorlig fordran bevaka det belopp, vilket arbetsgivare, som är konkursgäldenär, enligt APL 15 § skulle ha att erlägga till Pen- sionsskyddscentralen ifall pensionsskydd ännu icke vore anordnat efter övergångsperiodens utgång. I dessa fall är det även skäl för Pensions- skyddscentralen att bevaka den i APL § 15 avsedda summan till dubbla be- loppet. Pensionsskyddscentralens fordran är förmånsberättigad enligt va därom stadgas i 4 § 3 mom. förmånsrättsförordningen.

C. Beloppet av fordran, som skall bevakas i konkurs

Såsom ovan framhållits, bevakar Pensionsskyddscentralen i ar- betsgivarens konkurs en fordran, som motsvarar dubbla försäkringspremier beträffande de arbetstagare, vilka varit i arbetsgivarens tjänst före konkursens början och för vilka skall anordnas pensionsskydd i enlighet med APL. Vid bestämmandet av premies storlek tillämpas av socialminis-

teriet den 12.7.1962 fastställda speciella grunder för obligatorisk APL-försäkring och de allmänna försäkringsvillkoren för arbetstagares pensionsförsäkring, varav till denna promemoria fogats utdrag ur ifrågakommande delar (bil. 1 och 2).

Försäkringsperioderna bestäms enligt 12 § i försäkringsvillkoren på grund av tidpunkten för försäkringsskyldighetens inträdande utan avseende på upphörande av försäkringen under försäkringsperioden. Klassificeringen av arbetsgivare sker enligt punkt 3.1. i de speciella villkoren med beaktande av sakläget vid tidpunkten för APL:s ikraftträdande eller, ifall arbetsgivaren begynt sin verksamhet senare, vid den tidpunkt då den första av arbetsgivarens arbetstagare i detta arbetsförhållande blivit underställd APL. Inkommer ej löneuppgifterna för någon försäkringsperiod, tillämpas punkt 7.1. i de speciella grunderna. För småarbetsgivare bestämmas försäkringspremien enligt punkt 3.2.1. i de speciella villkoren och för storarbetsgivare enligt punkterna 3.3.1. och 7.3. Från storarbetsgivare uppbäres således förutom det belopp beräkningsgrunderna utvisar även för efter 1.7.1963 utbetalda löner premie, som motsvarar ansvar på grund av tjänstetid, som avses i 6 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare, dock högst 10 % av de APL underlydande arbetstagarnas löner under år 1961.

Ovanstående regler angående bestämmande av premie iakttages förutom i de fall då Pensionsskyddscentralen tager försäkring i arbetsgivarens ställe, jämväl då konkursförvaltning skrider till anordnande av pensionsskydd för konkursgäldenärens arbetstagare. Vid konkursbevakningen är Pensionsskyddscentralen ej tvungen att uppge det slutliga beloppet av sin fordran, utan det är tillfyllest att uppge ett maximibelopp, som hellre bör uppskattas för högt än för lågt.

D. Pensionsskyddscentralens praktiska åtgärder med anledning av arbetsgivares konkurs

Innan Pensionsskyddscentralen skrider till bevakning av ovan avsedd fordran, bör Pensionsskyddscentralen efter att ur Officiella tidningen ha fått kännedom om konkursen av konkursboets godeman införskaffa utredning om samtliga de arbetstagare, som efter att ha fyllt 18 år minst sex månader utan avbrott varit i arbetsförhållande till arbetsgivaren och vilkas arbetsförhållande varit gällande den 8.7.1961 eller begynt därefter. Tjänstetid, som löpt eller löper efter konkursens början beaktas icke härvid. Som utredning är i allmänhet tillfyllest av godemannen styrkt förteckning över de ifrågakommande arbetstagare samt uppgift om arbetsförhållandets upphörande särskilt för varje arbetstagare. I undantagsfall kan granskning av bokföringen eller polisförhör bli nödigt.

Efter att ha erhållit utredningen och konstaterat, att i APL stadgat obligatoriskt pensionsskydd icke blivit anordnat, bestämmer Pensionsskyddscentralen beloppet av den fordran, som skall bevakas, med beaktande därav, att som fordran bevakas dubbla beloppet av försäkringspremierna. Emedan Pensionsskyddscentralen är "under offentlig tillsyn" (25 § 2 mom. konkursstadgan) behöver fordringen ej styrkas med ed, utan det är tillfyllest, att bevakningsskriften i original och duplikat i rekommenderat brev insändes till konkursdomstolen i så god tid, att de kommit fram och kan föredragas vid den på inställelsedagen försiggående bevakningen. Med denna promemoria följer som bilaga mall till bevakningsskrift (bil. n:o 3).

E. Finansieringen av sådana Pensionsskyddscentralens kostnader, som i konkurs blivit utan utdelning

Blir av Pensionsskyddscentralen i konkurs bevakad fordran helt eller delvis utan utdelning, uppkommer frågan, huru Pensionsskyddscentralens kostnader för pensionsskyddets anordnande skall finansieras. Enligt 19 § APL erlägges av Pensionsskyddscentralen på grund av sagda lag fastställd premie om den ej kan indrivas, ur kreditförsäkringens medel. Stadsgandets innehåll är oklart och någon ledning kan ej fås av Pensionskommittens betänkande, i vars motiv kreditförsäkringens ifrågavarande ansvar icke beröres. Då arbetsgivarna med olika stora proportionella belopp deltar i kostnaderna för kreditförsäkringen, synes det orättvist att belasta kreditförsäkringstagarna med denna tunga. Sakliga skäl tala för en så trång tolkning som möjligt av stadgandet i 19 § APL. I detta fall torde man böra anse, att det icke är fråga om av Pensionsskyddscentralen bestämd premie och att stadgandet i 19 § APL därför icke kan tillämpas.

Allmänna stadganden om kostnadernas fördelning emellan pensionsanstalterna ingår i 12 § APL, av vars första moment punkterna 1 - 4 hänföra sig till pensionsanstalternas inbördes ansvar för pensionerna och 5 punkten till ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnader. Då det nu ej är fråga om ersättande av utbetalda pensioner, utan om täckande av kostnader pensionsskyddsanordnande medför för Pensionsskyddscentralen, torde man böra anse, att på detta fall skall tillämpas anförda punkt 5. För denna ståndpunkt talar även den omständigheten, att i sagda punkt 5 stadgas, att från kostnaderna skall avdras vad Pensionsskyddscentralen erhållit såsom i 15 § APL stadgat gottgörelse.

På grund av vad ovan anförts anser arbetsgruppen, att de kostnader i 15 § APL stadgat pensionsskyddsanordnande medför för Pensionsskyddscentralen skall hänföras till i APL 12 § 1 mom. 5 punkten avsedda

kostnader, för vilka pensionsanstalterna gemensamt svarar i förhållande till omfattningen av sin verksamhet. Från kostnaderna skall naturligtvis avdragas vad Pensionsskyddscentralen i konkursen erhållit som utdelning på sin fordran.

F. Åtgärder, då arbetsgivare upphör med sin verksamhet utan konkurs

Ifall arbetsgivare under övergångsperioden upphör med sin verksamhet utan att göra konkurs, kommer det ofta ifråga att taga årsstämming å borgenärerna. Det måste i så fall anses åligga Pensionskyddscentralen att underrätta arbetsgivaren om hans skyldighet att anordna pensionskydd för sina arbetstagare. Mall till brev, som innehåller sådant meddelande, bifogas (bil. n:o 4). Ifall det är fråga om juridisk person och särskilt då kostnaderna för pensionskyddet är avsevärda, kan det vara skäl att även underrätta domstolen om förpliktelsen.

Då bolag upplöses eller då fusion av bolag med annat bolag äger rum, skall all bolagets gäld betalas. Detsamma gäller vid upplösning av andelslag. Ifall dock andelslag, som upplöses, uppgår i annat andelslag, kan i vederbörande avtal bestämmas, att ansvarigheten för förstnämnda andelslags skulder övergår till det mottagande andelslaget. Även beträffande övriga juridiska personer gäller regeln, att skulderna skall betalas före upplösningen. Då kommanditbolag ombildas till aktiebolag är något upplösningsförfarande ej erforderligt och då blir bolaget ansvarigt för kommanditbolagets gäld. I samtliga ovannämnda fall bör som gäld betraktas även kostnaderna för anordnande av obligatoriskt pensionskydd.

Då fysisk person upphör att fungera som arbetsgivare, kan han icke för den skull anses skyldig anordna pensionskydd för sina arbetstagare före övergångsperiodens utgång. Avlider arbetsgivare, övergår

skyldigheten att anordna pensionsskydd på hans rättsinnehavare, ifall icke dödsboet avträdes till konkurs. Då arbetsgivare genom försäljning eller annat rättsärende överlåter sin rörelse eller sitt företag till annan person, beror det av överlåtelseavtalets innehåll, huruvida den tidigare ägarens skyldighet att anordna pensionsskydd övergår på den nya ägaren eller ej. I allmänhet kan man anse, att ifall överlåtelsen enligt avtalet omfattar rörelsen eller företaget med alla dess tillgångar och skulder, så har den nya ägaren åtagit sig att ansvara även för anordnandet av pensionsskydd beträffande arbetstagare, som varit i den tidigare ägarens tjänst. Ehuru en sådan ansvarighet övergått på den nya ägaren, har den tidigare ägaren ej blivit fri från sin ansvarighet, utan om pensionsskydd ännu icke är anordnat efter övergångsperiodens utgång kan Pensionsskyddscentralen uppbära i 15 § APL avsedda kostnader även av den tidigare ägaren, för vilken i så fall uppkommer rätt till motsvarande ersättning av den nya ägaren.

Till slut konstaterar arbetsgruppen, att den icke ansett sitt uppdrag innefatta att behandla ordnandet av allmän övervakning beträffande arbetsgivarna. Vid planerandet av sådan övervakning torde komma att övervägas bl.a. på vilket sätt det kan säkras, att arbetsgivare, som upphört med sin verksamhet under övergångsperioden eller möjligen därförinnar och som ej under övergångsperioden gjort konkurs eller sökt årsstämmning å sina borgenärer, i sinom tid fullgör sin skyldighet att anordna pensionsskydd.

Bilagor:

1. Allmänna försäkringsvillkor för arbetstagares pensionsförsäkring, 12 § och 14 § 3 mom.
2. Särskilda grunder för obligatorisk APL-försäkring, punkterna 3.1, 3.2.1, 3.3.1, 7.1 och 7.3.
3. Mall till PSC:s bevakningsskrift.
4. Mall till brev med anledning av årsstämmning.

Bilaga n:o 1

till Regleringsgruppens promemoria 20.11.1962

A L L M Ä N N A F Ö R S Ä K R I N G S V I L L K O R
F Ö R A R B E T S T A G A R N A S P E N S I O N S -
F Ö R S Ä K R I N G

FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSTID

12 §. Försäkringsavtalet ingås för en försäkringsperiod och fortfar därefter att gälla under en försäkringsperiod i sänder, såvida icke i försäkringsbrevet annorlunda bestämts eller annat följer av 3 eller 4 mom.

Den första försäkringsperioden, som bör vara längre än ett halvt år och längst ett och ett halvt år, och som skall upphöra på kalenderårets sista dag, är angiven i försäkringsbrevet. Därefter utgör försäkringsperioden ett kalenderår.

Önskar försäkringstagaren uppsäga försäkringsavtalet, skall han göra det skriftligen senast fem månader före försäkringsperiodens utgång och, därest uppsägningen icke enbart gäller frivillig försäkring, tillika utreda, att han på annat sätt anordnat i lagen om pension för arbetstagare avsett pensionsskydd, då den uppsagda försäkringens giltighetstid utgår.

Har försäkringsavtalet ingåtts för visst tillfälligt arbete, är försäkringsavtalet i kraft tills arbetet upphört. Fortgår arbetet

utöver den i försäkringsbrevet utsatta tiden, skall försäkringsgivaren underrättas därom vid utgången av denna tid.

FÖRSÄKRINGSPREMIEN

14.§.

(4 mom.) Försäkringstagaren åligger, då han upphör med verksamheten på det område, vars arbetstagare detta försäkringsavtal avser, eller då han råkar i konkurs, så ock, såvida försäkringsgivaren det fordrar, då han inleder förhandlingar om ackord, då han inställt sina betalningar, eller då hos honom verkställts utmätning, att genast till försäkringsgivaren erlægga det belopp, som ännu utestår för täckande av det i 6 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare stadgade ansvaret, likväl högst tio (10) procent av de i detta försäkringsavtal inbegripna arbetstagarnas löner under år 1961. Det föregående gäller likväl icke försäkringstagare, vars av detta avtal omfattade arbetstagare vid avtalets ikraftträdande anses varaktigt understiga tjugo till antalet.

Bilaga n:o 2

till Regleringsgruppens promemoria 20.11.1962

Speciella grunder för obligatorisk APL-pensionsförsäkring

3.1. Grunder för arbetsgivarnas klassificering

I det följande avses med småarbetsgivare arbetsgivare, vars till pensionsförsäkring hörande arbetstagare till antalet bör anses varaktigt understiga 20 och med storarbetsgivare arbetsgivare, beträffande vilken detta antal är minst 20. Under övergångsperioden 1.7.1962 - 31.12.1964 tillämpas på försäkringen oavsett eventuella förändringar av de försäkrades antal hela tiden antingen försäkringstekniken för småarbetsgivare eller tekniken för storarbetsgivare beroende på till vilken grupp försäkringen ursprungligen anslutits.

Arbetsgivaren är berättigad att taga pensionsförsäkring förutom för alla sina arbetstagare jämväl endast för någon på naturligt sätt definierad del av dessa arbetstagare. Därest av storarbetsgivare tagen försäkring varaktigt kommer att omfatta mindre än 20 försäkrade, tillämpas på denna försäkring det i punkt 3.2. angivna förfarandet; i annat fall förfares enligt punkt 3.3.

3.2.1. Försäkringspremien

Försäkringspremie uppbäres från den 1.7.1962 eller, ifall arbetsgivaren ej därvid har ansvar i enlighet med APL, från den senare tidpunkt, då detta ansvar begynner.

Enskild arbetstagares slutliga premie för en viss försäkringsperiod bestämmes som en kontinuerlig premie, vilken som sådan anses försäkrings-

tekniskt förfalla till betalning mitt i försäkringsperioden. Då premien betalas på den egentliga förfallodagen beräknas på premien ränta enligt beräkningsgrunderna från mitten av försäkringsperioden till den egentliga förfallodagen. Den kontinuerliga premien för året v bestäms enligt formeln

$$(1) \quad P_v = 0,05 \cdot k \cdot t_v S_v,$$

där $k = \frac{1}{4.60}(k_i + 3.60 k_w) ;$

k_i = en av invalidpensionens villkor och av karenstiden beroende konstant; ifall invaliditetsförmånen ej överstiger lagens minimifordringar är $k_i = 1 ;$

$$k_w = \begin{cases} 1 & \text{då pensionsåldern } w \geq 65 \\ \sqrt{\frac{N_w}{N_{65}}} & \text{då pensionsåldern } w < 65 ; \end{cases}$$

t_v = den tid, under vilken arbetstagaren år v underlytt APL; har arbetstagaren år v i detta arbetsförhållande blivit underställd APL, ökas denna tid med 6 kk, dock endast till den del arbetstagaren under denna tid varit i tjänst efter att ha fyllt 23 år; tiden räknas i månader enligt 6 § APF;

S_v = den på grund av arbetsförtjänsten under år v enligt 7 § APF beräknade månadslönen.

Koefficienterna k , k_i och k_w framgår av bilaga 1.

Är den första försäkringsperioden längre än ett år, användes i formeln (1) såsom S_v för i försäkringsperioden ingående helt år beräknad lön och som t_v en hela försäkringsperioden motsvarande tid.

Försäkringspremien (1) fördelas sålunda:

$$(2) \quad P_v = P_v^k + P_v^l + P_v^i + P_v^s$$

$P_V^k = 0,06 \cdot P_V$, kostnadsdelen, som bolaget fritt får använda till sina kostnader.

$P_V^l = 0,02 \cdot P_V$, kreditförsäkringsdelen, varav hälften överföres till reserven V^S till täckande av de arbetsgivarers retroaktiva ansvar, vilkas verksamhet upphört före den 1.1.1965 och andra hälften inbetalas till Pensionsskyddscentralen för de i 19 § APL nämnda kreditförsäkringsersättningsarna.

$P_V^i = \frac{k_i}{k} \cdot 0,20 \cdot P_V$, invaliditets- och premiebefrielsedelen, varav bolaget erlägger invalidpensioner och gör ersättningsreservöverföring. Den återstående delen överföres av bolaget till reserven V^i , vars användning utredes 31.12.1964 enligt grunder, som ansökes senare.

$P_V^S = \frac{k_w}{k} \cdot 0,72 \cdot P_V$, ålderspensionsdelen, som av bolaget överföres till reserven V^S .

3.3.1. Försäkringspremien

Försäkringspremien är densamma som för småarbetsgivare, överensstämmande med punkt 3.2.1.

Försäkringspremien (1) fördelas sålunda:

$P_V^k = 0,06 P_V$, kostnadsdelen, som bolaget fritt får använda till sina kostnader.

$P_V^l = 0,015 P_V$, kreditförsäkringsdelen, som inbetalas till Pensionsskyddscentralen.

$P_V^i = \frac{k_i}{k} \cdot 0,20 P_V$, invaliditets- och premiebefrielsedelen, användes som i punkt 3.2.1.

$P_V^S = \left(\frac{k_w}{k} \cdot 0.72 + 0.005\right) P_V$, ålderspensionsdelen, som av bolaget överföres till reserven V^S .

Utöver ovannämnd försäkringspremie har storarbetsgivare rätt att till täckande av kostnad som föranledes av före den 1.7.1962 intjänad pensionsrätt erlægga tilläggspremie P_0^S , som uppbäres enligt för vart fall särskilt ingången överenskommelse. Som tilläggspremie jämte kostnadstilllägg får för enskild arbetstagares del under övergångsperioden 1.7.1962 - 31.12.1964 erläggas sammanlagt högst beloppet M_0^W , som beräknas enligt formeln

$$(5) M_0^W = \begin{cases} 0.02 \cdot k_w T_0 S_{1963}, & \text{för de arbetstagares del, vilka den} \\ & \text{1.7.1962 icke hade fyllt 50 år;} \\ 0 & \text{för de arbetstagares del, vilka den} \\ & \text{1.7.1962 hade fyllt 50 år.} \end{cases}$$

Symbolernas betydelse är densamma som i punkt 3.2. I stället för lönen S_{1963} användes dock den i grundernas punkt 4. nämnda nulönen så länge lönen S_{1963} ej finnes att tillgå. I denna formel är det för T_0 med ett års noggrannhet beräknade värdet tillräckligt.

M_0^W beräknas även för de arbetsförhållanden, som upphört under tiden 8.7.1961 - 30.6.1962.

Av uppburen tilläggspremie P_0^S får bolaget till sina kostnader använda 6 % och återstoden överföres till arbetsgivarens andel i tilläggsreserven V_0^S .

7.1. Tillämpningen av det med 16 § 2 momentet i de allmänna försäkringsvillkoren överensstämmande uppskattningsförfarandet

Vid uppskattning av ansvarets belopp under den förflutna försäkringsperioden i det fall, som avses i 16 § 2 momentet av de allmänna försäkringsvillkoren, iakttages följande:

- Försäkringsansvaret antages vid bestämmande av försäkringspremie och försäkringsfond gälla alla de arbetstagare, som enligt till försäkringsgivaren inkomna anmälningar underlydde eller hade kunnat underlyda APL.
- De löner vilka användes som grund vid beräkningen av försäkringspremie och försäkringsfond, bestämmas på basen av i föregående årsanmälning uppgivna löner, eller, om årsanmälning ej föreligger, enligt de vid försäkringens beviljande uppgivna lönerna sålunda, att såsom uppskattning vid utgången av år v användes talet

$$1.1 \cdot \frac{i_v}{i_k} \cdot S_k,$$

där S_k är den lön, som enligt ovanstående bildar grund för uppskattningen, k kalenderåret, under vilket lönen S_k varit gällande, samt i_v och i_k är löneindextalen enligt 9 § APF för åren v och k .

De i denna punkt nämnda approximationernas inverkan på försäkringspremie och försäkringsfond rättas så snart vederbörlig uppgift om de uppskattade storheterna inkommer från försäkringstagaren.

7.3. Metoden för tillämpning av 14 § 4 mom. i de allmänna försäkringsvillkoren

Den ännu icke täckta delen av det i 14 § 4 momentet av de allmänna försäkringsvillkoren nämnda, på 6 § 4 mom. APL grundade ansvaret beräknas

enligt formeln

$$\frac{100}{94} (V^W - V^S - V_0^S) ,$$

där V^W är arbetsgivarens reserv enligt punkt 3.2.2. samt V^S och V_0^S i punkten 3.3.2. nämnda arbetsgivarens andelar i reserven, samtliga beräknade till tidpunkten för upphörandet.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

KALEVAGATAN 6 - HELSINGFORS
Telefon (växel) 64 25 11 Postgiro 120811
Banker KOP Monnerheimvägen 10 NFB Huvudkontore.

Bilaga nr 4

till regleringsgruppens PM 20.11.1962

┌

└

Verkställande direktören X

┌

└

Helsingfors den

Ref.:

Betr.:

Enligt kungörelse i nummer _____ av officiella tidningen är inställelsedagen i den å Edert bolags borgenärer utfärdade årsstämmingen den _____ 196 . Då arbetsgivare enligt lagen om pension för arbetstagare, som trädde i kraft den 1 juli 1962, är skyldig att anordna från lagens ikraftträdande begynnande pensionsskydd för de av sina arbetstagare, vilka varit i hans tjänst den 8 juli 1961 eller därefter samt vilkas arbetsförhållande sedan de fyllt 18 år utan avbrott fortgått minst sex månader, bör kostnaderna för pensionsskyddet anses utgöra arbetsgivarens gäld räknat från den 1 juli 1962.

I stadgandet angående ikraftträdandet av lagen om pension för arbetstagare har för anordnande av pensionsskydd medgivits en tid om två år, men då arbetsgivarens skyldighet bör anses ha begynt den 1 juli 1962 är arbetsgivare då han upphör med sin verksamhet skyldig att omedelbart anordna och bekosta pensionsskydd för sina arbetstagare. I detta syfte skall arbetsgivaren för pensionsskyddets vederbörliga anordnande omedelbart taga kontakt med den pensionsanstalt han valt, varvid även kostnaderna för pensionsskyddet skall erläggas. Dessa kostnader utgör enligt gällande beräkningsgrunder högst 5 procent av de efter lagens ikraftträdande erlagda lönerna, vilket belopp, ifall arbetsgivaren efter den 1 juli 1962 haft i sin tjänst minst 20 sådana arbetstagare, vilkas arbetsförhållande sedan de fyllt 18 år utan avbrott fortgått minst sex månader, skall ökas med högst 10 procent av totalbeloppet av de löner,

som under år 1961 utbetalats till arbetstagare, som hör till lagens krets.

Det ovan sagda avser närmast sådan arbetsgivare, vars verksamhet begynt innan lagen om pension för arbetstagare trädde i kraft. Har Edert bolag börjat sin verksamhet efter nämnda tidpunkt, bör skyldigheten att anordna pensionsskydd anses ha begynt sedan arbetstagarna inträtt i sagda lags krets.

Pensionsskyddscentralen, som jämlikt 15 § lagen om pension för arbetstagare och stadgandet om lagens ikraftträdande övervakar anordnandet av i sagda lag stadgat pensionsskydd, har härmed äran bringa detta till Eder kännedom i det avseende, som framgår av förordningen den 9 november 1868 om preskription i fordringsmål och om årsstämming.

Då arbetsgivare råkar i konkurs måste Pensionsskyddscentralen bevaka det belopp den hade att uppbära ifall pensionsskydd ej blivit anordnat inom den tid, som är bestämd i stadgandet angående ikraftträdandet av lagen om pension för arbetstagare. I sådant fall tar Pensionsskyddscentralen med stöd av 15 § lagen om pension för arbetstagare försäkring i stället för arbetsgivaren och uppbär kostnaderna av arbetsgivaren till högst dubbla beloppet.

Dessa ärenden handhas i Pensionsskyddscentralen av vicehärads-
hövding P. Airas.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

HS 16.11.1962

Ansökan om pension enligt APL och KAPL
=====

Var ansökes om pension

Pension skall sökas hos den pensionsanstalt, till vars krets arbetstagaren hört på grund av sitt senaste arbetsförhållande. Har arbetstagaren senast varit i arbetsförhållande hörande under APL (lag om pension för arbetstagare), skall pensionsansökan sålunda göras hos den pensionsanstalt, där den senaste arbetsgivaren anordnat APL-pensionsskydd för sina arbetstagare. Tillkännagivande om denna pensionsanstalt skall finnas på varje arbetsplats. Ifall pensionssökande dock är osäker om pensionsanstalten, får han inlämna sin pensionsansökan till vilken pensionsanstalt som helst, vilken bedriver verksamhet i enlighet med APL, eller till någon arbetspensionskassa eller till Pensionsskyddscentralen, vilka ser till att handlingarna tillställas den pensionsanstalt, på vilken ärendet ankommer.

Då APL medgivit arbetsgivarna en tid om två år från lagens ikraftträdande för att anordna i lagen stadgat pensionsskydd för sina arbetstagare, kan det inträffa att den senaste arbetsgivaren ännu icke valt pensionsanstalt vid den tidpunkt, då arbetstagaren blir berättigad till pension. För sådana fall är stadgat, att Pensionsskyddscentralen till arbetstagaren erlägger en pension, som motsvarar minimivillkoren i APL, och för denna uppbar ersättning av arbetsgivaren. Pension skall

således i sådant fall sökas hos Pensionsskyddscentralen. Det är dock skäl att därförinnan försöka såvitt möjligt komma överens om saken direkt med arbetsgivaren.

Har arbetstagaren senast varit i arbetsförhållande, som hör under KAPL (lag om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden), skall pensionen sökas hos den arbetspensionskassa, till vars krets ifrågavarande arbetsområde hör. Det finns fyra arbetspensionskassor: Arbetspensionskassan för lantbruket (till vilken hör olika arbeten inom gårdsbruk och trädgårdshushållning samt jordförbättrings- och torvindustriarbeten), Arbetspensionskassan för skogsbranschen (skogs- och flottningsarbeten samt arbeten på fartyg i inrikesfart), Arbetspensionskassan för byggnadsbranschen och Arbetspensionskassan för hamnbranschen. I osäkra fall får, liksom ifråga om APL-arbetsförhållande, pensionsansökningen inlämnas till vilken arbetspensionsanstalt som helst eller till Pensionsskyddscentralen.

Pensionsansökningen och dess bilagor

Pensionsansökan skall skrivas på fastställd blankett. Blanketter fås från pensionsanstalterna och deras ombudsmän samt från Pensionsskyddscentralen. Det är skäl för pensionssökanden att noggrant sätta sig in i frågorna i ansökningsblanketten och besvara dem omsorgsfullt. Därigenom undgår han onödiga kompletteringsförfrågningar, som kan förlänga ärendets behandling. Vid ifyllandet av blanketter kan sökanden få bistånd av pensionsanstalten eller dess ombudsman. Även arbetsgivaren kan i detta avseende hjälpa sökanden.

Beträffande bilagorna till pensionsansökan beslutar den pensionsanstalt, som avgör ärendet. I allmänhet skall till ansökan alltid fogas ämbetsbetyg, utvisande sökandens och dennas makes nuvarande full-

ständiga namn, föregående släktnamn samt födelsetiden och födelsekommunen. För ämbetsbetyg har ej fastställts någon särskild blankett, står sökanden själv under förmyndarskap, skall till ansökningsfogas utredning om förmyndaren. Den kan vara intyg av förmyndarnämnden eller styrkt avskrift av domstolens beslut.

Särskilt under de första tiderna är det skäl att till ansökningsfogas utredning om eventuella tidigare arbetsförhållanden, i vilka arbetstagaren stått då APL gavs den 8.7.1961, eller därefter. Av utredningen borde framgå arbetsgivarens namn och adress, tiden för arbetsförhållandet, beskaffenheten av det arbete sökanden utförde och hans regelbundna månadslön vid arbetsförhållandets upphörande. För sådan utredning tillhandahåller Pensionsskyddscentralen och vissa pensionsanstalter en särskild blankett, som det är skäl att använda då pension sökes hos dem.

Till ansökan om invalidpension skall i allmänhet fogas läkarintyg. Härför kommer att fastställas en blankett, som planeras att bli gemensam för både arbetspension och folkpension. Så länge sådana blanketter inte finns, kan läkarintyget utskrivas på Folkpensionsanstaltens blankett för läkarutlåtande. Även livförsäkringsbolagens blanketter får användas. Emedan erhållande av invalidpension enligt minimivillkoren i APL förutsätter att sökanden får folkpension på grund av arbetsoförmåga, kommer sannolikt en stor del av pensionsökandena att samtidigt söka både arbetspension och folkpension och att besöka läkare för båda pensionerna. Härvid kan läkaren taga en avskrift av det för folkpension utfärdade intyget att användas för arbetspension. En annan möjlighet är, att på det för Folkpensionsanstalten avsedda intyget tecknas en av läkaren eller av den undersökta undertecknad anhållan, att Folkpensionsanstalten sänder en

avskrift av utlåtandet till Pensionsskyddscentralen, som då i sin tur vidarebefordrar det till vederbörande arbetspensionsanstalt. I vissa fall behöver sökanden ej själv bekosta läkarutlåtandet, utan ärendet kan avgöras till exempel på grund av diagnosintyg, som utfärdats av sjukhus. Pensionsanstalten kan även införskaffa läkarutlåtande på egen bekostnad. Härom besluter den pensionsanstalt, som avgör pensionsansökningen. I allmänhet torde man i detta avseende komma att förfara på samma sätt som i folkpensionsärenden i anledning av pensionsansökningen. Har kontakt med arbetsgivaren tagits redan vid pensionsansökningens uppgörande, kan man undgå den tidsförlust, som uppkommer då pensionsanstalten har att särskilt inbegära av arbetsgivaren anmälan om arbetsförhållandets upphörande jämte utlåtande. Beaktas bör även, att arbetstagare, som enligt 5 § lagen om socialhjälp är berättigad till underhåll av arbetsgivaren, enligt APL får välja mellan sådant underhåll och arbetspension. Detta val bör träffas redan innan pensionsansökningen göres och om den lett till beviljande av pension eller underhåll, så kan detta ej senare ändras. Arbetstagaren har därför skäl att på förhand göra klart för sig, vilketdera alternativet är fördelaktigare för honom. I gränsfall kan hos pensionsanstalten begäras förhandsuppgift om den eventuella arbetspensionens belopp.

Ändringssökande

Över beslut angående pension kan besvär anföras hos den i samband med Pensionsskyddscentralen verkande Pensionsnämnden senast den 30 dagen efter den dag då besväranden fick del av beslutet. Över pensionsnämndens beslut kan man besvära sig hos försäkringsdomstolen, vars beslut är slutligt.

UTREDNING OM ARBETSFÖRHÅLLANDEN

Utredning lämnas om varje arbetsförhållande,
som varit i kraft den 8.7.1961 eller därefter

Arbetsstagarens fullständiga namn: _____

Födelseid: _____

Arbetsgivarens namn och adress	Bransch ¹⁾	Arbetsförhållandets		Senaste lön	Lönepe- riod ²⁾
		begynnelse- datum	datum för upphörande		
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				

1) Här anges branschen (t.ex. fabriksarbete, byggnadsarbete) samt arbetsuppgiften (t.ex. maskinist, arbetsledare)
 2) Tiden, till vilken den i föregående kolumn tecknade lönen hänför sig (t.ex. månad, vecka, timme)

den _____ 196

Utredningsgivarens underskrift _____